

Vergaderjaar 1991-1992

22 095

Wijziging van de rechterlijke indeling

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 10 oktober 1991

De vaste Commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer van haar bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen tijdig zal hebben beantwoord, acht de Commissie de openbare beraadslaging over dit voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

I Algemeen

De leden van de CDA-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel.

Zij betuigden reeds nu hun instemming met de grondgedachte van het wetsvoorstel (overzichtelijkheid). Ook wensten deze leden uitdrukkelijk te refereren aan de in gang gezette politiereorganisatie: nu daarbij zoveel nadruk wordt gelegd – en zij vonden dat volstrekt terecht – op het belang van goede samenwerking tussen bestuur (i.c. burgemeesters, beheerder, regiokorps) en justitie (i.c. Openbaar Ministerie) is het alleen daarom al, zo meenden zij, wenselijk de territoriale afstemming zo optimaal mogelijk te laten zijn. Kan de regering aangeven hoe zij haar prioriteit legt? Het lijkt er op dat de door de regering gevolgde prioriteit zo is dat politie-regio's eerst komen, gevolgd door provincies, arrondissementen en WGR-gebieden. Klopt dit? Deze leden zouden zich zo'n volgorde overigens goed kunnen voorstellen.

De tot de CDA-fractie behorende leden waren het eens met het zoveel mogelijk laten samenvallen van ressorts- en arrondissementsgrenzen met provinciegrenzen.

Wel merkten deze leden op dat zij node een overzicht via kaarten hadden gemist waarop de huidige indeling in WGR-gebieden, arrondissementen, ressorten, politieregio's en provincies helder af te lezen is. Daarnaast is het voor een goede beoordeling ook nodig dat het voorliggende wetsvoorstel letterlijk in kaart wordt gebracht: hoe zien de nieuwe grenzen (provincies; arrondissementen; ressorten en politieregio's) er uit?

Deze leden waren onder de indruk van het bevlogen verhaal (blz. 2)

¹ Samenstelling:

Leden: Stoffelen (PvdA), Gualtherie van Weezel (CDA), V. A. M. van der Burg (CDA), Lauxtermann (VVD), Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), Laning-Boersema (CDA), Vermeend (PvdA), Brouwer (Groen Links), Kohnstamm (D66), Wolffensperger (D66), ondervoorzitter, Swildens-Rozendaal (PvdA), voorzitter, Van Traa (PvdA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Jurgens (PvdA), Koffeman (CDA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA), M. M. van der Burg (PvdA).
Piv. leden: Apostolou (PvdA), Tegelaar-Boonacker (CDA), De Hoop Scheffer (CDA), Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), J. T. van den Berg (SGP), Koetje (CDA), Dijkstal (VVD), Koning (VVD), Van der Heijden (CDA), Schoots (PvdA), Sipkes (Groen Links), Scheltema-de Nie (D66), Groenman (D66), Van der Vaart (PvdA), Middel (PvdA), Bijleveld-Schouten (CDA), Doelman-Pel (CDA), Hillen (CDA), Stemerink (PvdA), Vreugdenhil (CDA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA), Van Heemst (PvdA).

over de historische samenhang tussen provincies en arrondissementsgrenzen maar riepen in herinnering dat de minister van Justitie tijdens een mondeling overleg op 22 juni 1990 nog uitsprak dat de «rechtbanken nu ambtsgebieden hebben, waarbij in het geheel geen rekening is gehouden met provinciegrenzen en met samenhang op economische en maatschappelijke terreinen. De indeling van rechtbanken in ambtsgebieden is gebaseerd op patronen uit de 19e eeuw, op communicatie en verkeer per trekschuit en postkoets».

De leden van de CDA-fractie refereerden bij dit onderdeel aan eerdere CDA-inbrengen bij de debatten over de politiereorganisatie waarbij de CDA-fractie uitsprak dat «het geen aanbeveling verdient bestaande provinciegrenzen te wijzigen, omdat dat een te zwaar en te weinig effectief middel is. Provinciegrensoverschrijdende samenwerking blijft mogelijk. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling bestaande en bloeiende samenwerkingsverbanden af te kappen».

De CDA-leden gingen ervan uit dat deze uitgangspunten door de regering gedeeld worden en stelden vast dat de provinciegrenzen inderdaad niet gewijzigd worden (zie overigens ook paragraaf 4). De CDA-leden wezen er ten overvloede op dat zij altijd hadden geageerd tegen de één staat tot één gedachte (één arrondissement per politieregio). Zij waren verheugd dat de regering zich daardoor heeft laten overtuigen en heeft gekozen voor 20 arrondissementen en 25 politieregio's.

De CDA-leden verzochten om een toelichting over de relatie van dit wetsvoorstel met de herziening van de rechterlijke organisatie en vroegen de regering of zij niet van mening is dat er een verband bestaat tussen beide.

De leden van de CDA-fractie vroegen de regering aan te geven welke voorziening uit de Wet tijdelijke voorzieningen reorganisatie Politiebestedel (Interimwet) zij bedoelt, waar zij spreekt over overdracht van beheerstaken aan de Hulpofficier van Justitie (blz. 3 onderaan).

De leden van de CDA-fractie waren het in principe eens met het zoveel mogelijk aansluiten bij de WGR (de regering maakt twee uitzonderingen: 5 gebieden die de provinciale grens overschrijden en de regio Amsterdam).

Deze leden hadden begrip voor de oplossing die de regering kiest voor de 5 provinciegrensoverschrijdende WGR-samenwerkingsgebieden: provinciegrenzen volgen (doen politieregio's ook) en dus afwijken van WGR-grenzen.

Een finale beoordeling lijkt echter niet goed mogelijk zonder de uitkomsten te weten van de in juni 1990 gestarte knelpunteninventarisatie. Als daaruit volgt dat de provinciegrenzen zullen worden aangepast aan die samenwerkingsgebieden is er geen probleem, omdat politieregio's en arrondissementen deze zullen volgen. Lukt dat niet dan rijst de vraag, zo meenden de CDA-leden, of het afwijken van de WGR-grenzen in die 5 gebieden ook leidt tot afkappen van de bestaande samenwerking (zie ook paragraaf 3). Volmondig eens waren de CDA-leden het met de tweede uitzondering op de WGR-uitgangspunten namelijk de agglomeratie Amsterdam. Zij verwezen naar de CDA-inbreng rond de discussie of Haarlemmermeer inclusief Schiphol naar het arrondissement Amsterdam moest dan wel naar het arrondissement Haarlem. Met kracht heeft de CDA-fractie indeling bij Haarlem altijd bepleit. Voor de argumentatie verwezen de CDA-leden naar de debatten terzake bij de mondelinge overleggen over de politieregio's en de Interimwet.

De CDA-leden konden begrip onbrengen voor het besluit van de regering om het arrondissement Alkmaar in te krimpen, zodat dit arrondissement geen gemeenten van het ROA zal bevatten en zal samenvallen met drie andere samenwerkingsgebieden. De alsdan ontstane rechtbank

wordt, nationaal gezien, qua inwonertallen van het arrondissement in de optiek van de CDA-leden niet te klein. Kan de regering een overzicht geven van de inwonersaantallen per arrondissement?

De leden van de CDA-fractie waren het eens met het niet aanpassen van eventueel niet parallel lopende grenzen bij de kantongerechten. De argumenten achtten zij overtuigend (met name gelet op de integratie ten gevolge van de herziening van de rechterlijke organisatie).

De leden van de CDA-fractie vonden het logisch dat ook Flevoland een eigen arrondissement krijgt en hadden begrip voor het besluit om dat pas in 1996 te doen, omdat dan het aantal inwoners in de buurt komt van het kleinste arrondissement (275 000–360 000). Zij hadden nog wel enkele vragen terzake: Hoe wordt bepaald welke zittingen in Lelystad (als nevenzittingsplaats) worden gehouden en welke in Zwolle? Wat gebeurt er als de inwonersprognoses niet kloppen? Is de keus voor 1996 ingegeven door het dan klaar zijn van het gerechtshuisgebouw?

Het was de leden van de CDA-fractie duidelijk dat de beoogde herindeling ook de nodige gevolgen zou hebben voor de relatieve competentie van het notariaat, de advocatuur, de kindbescherming, de rechtshulp en de reclassering. Juist daarom toonden de CDA-leden zich wat bezorgd over het feit dat de regering volstaat met de mededeling dat voor de daaruit voortvloeiende overgangsproblemen de nodige voorzieningen worden getroffen.

De CDA-leden wensten dan ook enige vragen over dit punt te stellen: Welke overgangsproblemen worden verwacht? Wanneer moeten voorzieningen zijn getroffen en welke zijn dat? Wat is de opinie van de betrokken organisaties?? Is op deze operatie de 30 miljoen uit het politie-reorganisatiebudget van toepassing?

Kunnen, zo vroegen de leden van de CDA-fractie, (samenvattingen van) de adviezen overgelegd worden? Dit is te meer belangrijk nu bijvoorbeeld de Orde van Advocaten zich bijzonder kritisch over het wetsvoorstel heeft uitgelaten. Onderschat de regering de gevolgen van het wetsvoorstel niet? Deze leden betoonden zich voorstander van de uitbreiding van de mogelijkheid tot aanwijzing van nevenzittingsplaatsen voor meervoudige kamers. In de optiek van deze leden is het niet absoluut noodzakelijk dat een rechtbank zo dichtbij is als bijvoorbeeld een gemeentehuis als de infrastructuur (advocaten, Raad voor de Kinderbescherming etc.) maar relatief dichtbij is.

Mocht, zo vroegen de leden van de CDA-fractie, uit het onbreken van een financiële paragraaf de conclusie getrokken worden dat het wetsvoorstel geen financiële gevolgen heeft?

Wat is het exacte tijdspad, zo vroegen de CDA-leden en hoe is de concrete verhouding van dit wetsvoorstel met de (wetgeving terzake van) de politiereorganisatie en de herziening van de rechterlijke organisatie?

De leden behorende tot de PvdA-fractie merkten allereerst op met overwegend positieve gevoelens van dit voorstel te hebben kennis genomen. Het voorstel beoogt ten dele de bestuurlijke chaos die in Nederland bestaat door het naast elkaar bestaan van zeer vele (rijks) regio's, met allemaal verschillende grenzen, tegen te gaan. Het voorstel is verder ten dele een uitvloeisel van bij de kabinetsformatie gemaakte afspraken. Hun eerste kanttekening plaatsten deze leden bij de wenselijkheid meer ordening te brengen in de bestuurlijke wanorde rond de regiovorming. Ieder ministerie lijkt behoefte te hebben aan op z'n minst een soort eigen regio, met onderling verschillende gebieden en grenzen.

Sinds jaar en dag bepleitten de PvdA-leden uit te gaan van wat in de samenleving zelf gegroeid is of groeiende is aan maatschappelijke en bestuurlijke samenhangen. Die samenhangen hebben vorm gekregen in de samenwerkingsgebieden ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het is daarom gewenst bij andere regiovorming uit te gaan

van die samenwerkingsgebieden, al dan niet geklusterd of opgedeeld, als dat in verband met de dringend gewenste schaalgrootte noodzakelijk is.

Dit was en is het uitgangspunt van de leden van de PvdA-fractie bij alle discussies over regiovorming, ook die betreffende politieregio's en arrondissementsindelingen. In belangrijke mate voldoet dit wetsvoorstel aan deze uitgangspunten, aldus deze leden.

De tweede algemene opmerking en kanttekening die de leden behorend tot de PvdA-fractie betreft, betreft de relatie tot de herziening van de rechterlijke organisatie. Deze leden herinnerden zich zeer wel een stellingname van de zijde van de zittende magistratuur geuit bij een hoorzitting over de regio-indeling bij de politie. Het zou onjuist zijn, zo stelden deze rechters, bij de eventuele wijziging van de arrondissementsindeling uitsluitend uit te gaan van de indeling in politieregio's. De strafrechtelijke arbeid is immers maar een relatief klein gedeelte van de totale werklast van de rechtbanken.

Verder zou het, althans in theorie, zeer wel denkbaar zijn dat bij de verdere discussies over de herziening van de rechterlijke organisatie geconcludeerd zou worden dat het wenselijk is hier en daar arrondissementen of beter gezegd twee nogal kleine rechtbanken samen te voegen. Ook zou denkbaar zijn een heel andere indeling na te streven. Dit voorstel heeft dus, zo komt het deze leden voor, een betrekkelijke waarde.

Tot op zekere hoogte geldt dit ook voor de opmerking van de leden behorende tot de PvdA-fractie over de indeling van Schiphol. Die discussies zijn indringend gevoerd tot en met besluitvorming over de Interimwet. Deze leden hebben dan ook voorshands geen behoefte die discussie te heropenen.

Hun instemming spraken zij uit bij de gedachte om bij de aanpassing van de arrondissementsgrenzen de al dan niet te herziene provinciegrenzen te volgen.

Wel verklaarden de leden van de PvdA-fractie voorshands ernstige bezwaren te hebben tegen de gedachte het gebied van de politieregio Zaanstreek Waterland bij het arrondissement Haarlem onder te brengen.

Bij het sonderen van de opvattingen in de betrokken gebieden zijn evident en behoorlijk zwaarwegende bezwaren tegen deze indeling naar voren gebracht. Deze bezwaren hebben op de leden van de PvdA-fractie een overtuigende indruk gemaakt.

De vele bezwaren komen – kort samengevat – op het volgende neer: De bezwaren richten zich met name op twee belangrijke gevolgen van de voorgestelde grenswijziging:

a. Het arrondissement Alkmaar wordt fors kleiner. Het verliest ruim 100 000 inwoners, ofwel 16% van het huidige inwonertal. Verkleining van het rechtsgebied zal leiden tot verkleining van de Rechtbank, de griffie van de Rechtbank, het Parket en de Balie. In al deze geledingen zal als gevolg daarvan minder gelegenheid zijn tot specialisatie, juist in een tijd dat beoefenaren van het recht steeds meer doordrongen raken van de noodzaak tot specialisatie. Een grotere Balie biedt individuele advocaten meer gelegenheid tot specialisatie. Als gevolg hiervan kunnen meer rechtzoekenden in het eigen arrondissement van rechtbijstand worden voorzien. Dit spaart tijd en geld.

b. Voor de inwoners van Beemster, Waterland, Purmerend, Zeevang, Castricum en Uitgeest is de reisafstand naar Alkmaar veel korter dan de reisafstand naar Haarlem.

De culturele, sociale en historische binding van het hele gebied met Alkmaar is veel groter dan die met Haarlem.

Voor de justitiabelen in deze regio's betekent indeling in het arrondissement in Haarlem een grote achteruitgang. Niet uit het oog mag worden verloren dat de justitiabelen (en de advocatuur) niet alleen met

de Rechtbank te maken hebben, doch met alle justitiële instellingen, zoals Bureau voor Rechtshulp, Raad voor de Kinderbescherming, Reclasering, Openbaar Ministerie enz.

Al deze instellingen worden voor ruim 100 000 justitiabelen slechter bereikbaar.

Van de zijde van de arrondissementsrechtbank te Alkmaar werd ondermeer het volgende opgemerkt:

«In herinnering wordt gebracht dat bij de oorspronkelijke voorgestelde politieregio-indeling als doorslaggevend voor de indeling van het Waterland in de politieregio Haarlem werd aangevoerd, dat het verlies van de Haarlemmermeer (93 427 inwoners) en Aalsmeer (21 954 inwoners) zo ingrijpend was voor het arrondissement Haarlem, dat compensatie elders moest worden gevonden om Haarlem nog van een werkbare omvang te doen zijn. Deze argumentatie is – gelet op de in het concept wetsvoorstel voorziene indeling van de Haarlemmermeer inclusief Schiphol en Aalsmeer bij Haarlem – achterhaald. De vraag van indeling van het nieuwe kanton Zaanstreek/Waterland, dat bijna in omvang wordt verdubbeld in vergelijking met het huidige kanton Zaandam, zal daarom opnieuw op zijn merites moeten worden beoordeeld.

Het verlies van de gemeenten Purmerend, Beemster en Zeevang, naast het onvermijdelijke verlies van Castricum en Uitgeest betekent een zware aanslag op de rechtbank Alkmaar en de kantons Alkmaar en Hoorn. Waar Haarlem de grootste van de twee rechtbanken is met 28 formatieplaatsen tegenover 20 te Alkmaar, ligt het voor de hand het kleinste niet verder te verzwakken ten voordele van het grootste. Voor een keuze ten gunste van het grootste gerecht moeten klemmende redenen bestaan. Niet alleen zijn deze niet aangevoerd, maar het is zelfs zo dat er beslissende gronden zijn om Alkmaar niet nodeloos te verzwakken, omdat het dan verder af raakt van een omvang welke vanuit een oogpunt van moderne bedrijfsvoering, specialisatie en unitvorming als noodzakelijk wordt gezien. De omstandigheid dat er nog kleinere rechtbanken zullen blijven bestaan is historisch gegroeid en grotendeels een uitvloeisel van bestaande provinciegrenzen. Maar dit betekent niet dat er dan daar waar het wel mogelijk is, niet gestreefd zou moeten worden naar de vorming van rechtbanken met voldoende draagvlak».

Een indeling in arrondissementen mag niet ten koste gaan van de bereikbaarheid en de centrale ligging van de gerechten, welk beginsel als meer dan een eeuw wordt gehuldigd. Dit beginsel is niet alleen in het belang van de justitiabelen, doch ook van de justitie zelf, bijvoorbeeld in verband met de transporten door en de bijstand op de zittingen van de partketpolitie (aldus de Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten te Alkmaar).

Door een eventuele indeling van Zaanstreek, Waterland bij het arrondissement Haarlem wordt de toch al grote (auto) mobiliteit in de richting van de Randstad alleen maar groter, wat uit een oogpunt van gewenst milieubeleid en ruimtelijk beleid als argument moet worden beschouwd.

De leden behorende tot de PvdA-fractie verzochten de regering nadrukkelijk op de bezwaren in te gaan en het voorstel op dit punt nog eens te heroverwegen.

Met belangstelling hadden de leden van de VVD-fractie kennisgenomen van het wetsvoorstel. In algemene zin konden zij bepaaldelijk instemmen met een betere afstemming van de bestuurlijke, justitiële en politieke indeling. De overgangsproblemen voor de korte termijn – bijvoorbeeld voor advocaten en deurwaarders – wegen in hun ogen minder zwaar dan de lange termijn-voordelen van een beter functioneren

van een bestuurlijk-justitiële keten. Dat is immers van belang voor een betere criminaliteitsbestrijding, zo stelden deze leden.

De leden van de VVD-fractie stelden vast, dat de gebiedsindeling van nieuwe politieregio's is neergelegd in de Interimwet. Maar wat zijn de gevolgen voor het onderhavige wetsvoorstel indien de Interimwet het Staatsblad niet zou halen? En wat, indien de te zijner tijd voorziene nieuwe politiewet met daarin de definitieve opzet van de politie-organisatie een andere indeling van politie-regio's te zien zou geven? Moet dan de rechterlijke indeling binnen korte tijd ten tweede male worden aangepast? En zou dat niet tot nieuwe overgangsproblemen voor verschillende diensten kunnen leiden?

Hoever staat het met de mogelijke voornemens van de regering tot aanpassing van de provinciegrenzen, zo vroegen de leden van de VVD-fractie. Zij verwezen te dezen naar de brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 19 juni 1990 aan de provinciebesturen. Moet ook hierbij – indien het daartoe voorziene wetsvoorstel niet tijdig behandeld wordt – worden gerekend op een tweede herziening van de rechterlijke indeling binnen korte tijd?

Staan, zo vroegen de VVD-fractieleden vervolgens, binnenkort nog wijzigingen van de tussengemeentelijke samenwerkingsgebieden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen op stapel? Zo ja, welke gevolgen kunnen deze nog voor de voorziene rechterlijke indeling hebben?

De leden van de VVD-fractie bevestigden het standpunt dat zij in dat gemeen overleg inzake de reorganisatie van het politiebestedel hadden ingenomen met betrekking tot de politieke en justitiële indeling van de gemeente Haarlemmermeer. Zij konden de argumenten van de regering ten gunste van het arrondissement Haarlem billijken, zo deelden zij mede.

Kan de regering, zo vroegen de leden van de VVD-fractie, haar visie geven op de ontwikkelingen inzake de justitiële en politieke indeling op de langere termijn? Is het streven om op de langere termijn te komen tot de vorming van één politieregio per arrondissement, al of niet in samenhang met de vorming van een arrondissement per provincie nastrevenswaard?

Terzake van de inwerkingtreding van het onderhavige wetsvoorstel stelt de regering, dat eerst de samenvoeging van de Raden van Beroep/Ambtenarengerechten en de rechtbanken – per 1 januari 1992 – haar beslag gekregen zal hebben. Inmiddels lijkt de genoemde datum rijkelijk optimistisch, want zij zal zeker niet worden gehaald. Tot welke gevolgen zal dit leiden, zo vroegen de leden van de VVD-fractie.

De leden van de fractie van D66 hadden met belangstelling kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel dat ertoe strekt, de bestuurlijke, justitiële en politieke gebiedsindelingen op elkaar af te stemmen. Deze leden konden zich geheel vinden in het uitgangspunt van het wetsvoorstel, dat de buitengrenzen van de betreffende gebiedsindelingen zoveel mogelijk moeten samenvallen. De leden van de fractie van D66 konden de keuzes die de regering in dit verband heeft gemaakt onderschrijven, maar zij maakten daarbij uitdrukkelijk een uitzondering voor de keuze van de minister, het arrondissement Alkmaar ten gunste van het arrondissement Haarlem te verkleinen, temeer daar daarvoor geen dwingende noodzaak bestaat, zoals ook de Raad van State terecht heeft opgemerkt. Deze leden achtten weliswaar onomstreden dat het intergemeentelijk samenwerkingsgebied en tevens de nieuwe politieregio Zaanstreek/Waterland tot één arrondissement moeten gaan behoren, maar naar het oordeel van de leden van de fractie van D66 is door de regering onvoldoende gemotiveerd, waarom daarbij een keuze is gemaakt voor indeling bij het arrondissement Haarlem. Integendeel, deze leden meenden dat deze keuze met zich meebrengt, dat rechtbank (en

parket) in Alkmaar een zo geringe omvang krijgen, dat onvoldoende mogelijkheden voor specialisatie binnen de rechtbank dreigen te ontstaan. Met het oog op de herziening van de rechterlijke organisatie en de totstandkoming van de breed opgezette gerechten in eerste aanleg, leek dit de leden van D66 een verre van wenselijke situatie. Daarnaast kan de voorgestelde indeling wellicht ongunstige gevolgen hebben voor andere justitiële diensten, zoals instellingen op het gebied van de jeugdzorg en de reclassering. De leden van de fractie van D66 vroegen kortom, waarom de minister niet de keuze heeft willen maken voor de totstandkoming van twee gelijkwaardige arrondissementen naast Amsterdam in Noord-Holland.

De leden van de GPV-fractie stemden in met het streven de rechterlijke indeling af te stemmen op de provinciale indeling, de indeling in politieregio's en de grenzen van de gemeenschappelijke samenwerkingsverbanden. Zij onderkenden dat zich problemen zich kunnen voordoen waar de drie laatst genoemde indelingen tot grensverschillen leiden. Zij konden zich ook voorstellen dat bij provinciegrens overschrijdende samenwerkingsgebieden in principe gekozen wordt voor de provinciegrens. Een complicatie is echter dat juist op deze punten onzekerheid bestaat over de toekomstige provinciegrens. *Terecht wil de regering voorkomen dat gemeenten in korte tijd tweemaal van arrondissement en politieregio zullen veranderen.* Zij constateerden echter dat wijziging van provinciegrenzen veelal controversieel ligt, zodat gevreesd moet worden dat een definitieve beslissing hierover geruime tijd zal vergen. Betekent dit dat de verdere behandeling van dit wetsvoorstel dan zal worden opgehouden? Deze leden zouden daar bezwaar tegen hebben vanwege de onzekerheid welke daarvan voor andere arrondissementen en ressorten het gevolg zou zijn.

De leden van de GPV-fractie vestigden met name de aandacht op de situatie in het samenwerkingsgebied gewest Midden-IJssel, dat in de voorstellen van de regering in twee ongeveer even grote delen wordt gesplitst. Het leek deze leden zeer onwaarschijnlijk dat het mogelijk zal zijn de provinciegrens tijdig aan te passen aan de gewestgrens. Zij vestigden de aandacht op de uitdrukkelijke wens van zowel het gewest Midden-IJssel als het samenwerkingsorgaan Oost-Veluwe om de bestaande indeling van Apeldoorn, Deventer en Zutphen in één arrondissement te handhaven. Zijn de praktische bezwaren hieraan verbonden niet kleiner dan het aanhangen van een tweedeling binnen het gewest Midden-IJssel en tussen Apeldoorn/Zutphen enerzijds en Deventer anderzijds, zeker als op termijn gedacht zou worden aan een wijziging van de provinciegrens aldaar?

De leden van de GPV-fractie konden instemmen met de praktische oplossing welke voor een kanton en een arrondissement Lelystad wordt voorgesteld. Kunnen de kosten van deze oplossing nader worden aangegeven? Hoe wordt in de dekking daarvan voorzien? Ook vroegen deze leden nadere informatie over het voorgenomen nevenzittingsplaatsenbeleid. Zal hierbij een relatie worden gelegd met de voorgenomen opheffing van de kantongerechten? Welke procedure zal worden gevolgd voor het bepalen van aantal en plaats van de nevenzittingsplaatsen?

II Artikelsgewijs

De door de regering voorgestelde overgangsregeling kwam de leden van de CDA-fractie in grote lijnen als redelijk voor maar zij vroegen wel wat de visie van de direct betrokkenen bij deze regeling (notarissen, advocaten en met name deurwaarders) is. Waarom, zo vroegen deze leden, is niet vooraf met bijvoorbeeld de Koninklijke Vereniging van Deurwaarders overlegd en wordt dat pas in een later stadium gedaan?

De voorzitter van de Commissie,
Swildens-Rozendaal

De griffier van de Commissie,
Coenen